

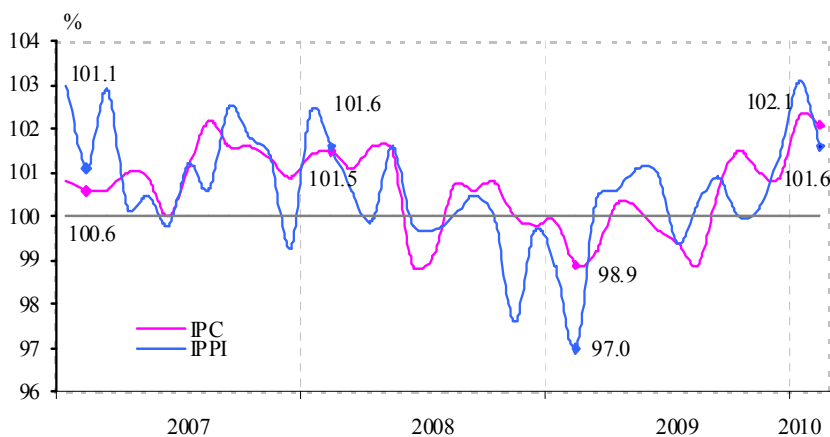
BULETIN LUNAR nr. 2* 2010

Februarie

Nivelul inflației

În luna februarie 2010 prețurile de consum au crescut față de luna ianuarie 2010 cu 2.1 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 2.6 la sută, la mărfurile nealimentare cu 1.2 la sută și la serviciile prestate populației cu 2.8 la sută (graficul nr. 1).

Graficul nr. 1. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

La **produsele alimentare** cele mai importante creșteri de prețuri au fost înregistrate la legume proaspete – cu 15.2 la sută, cartofi – cu 13.5 la sută, zahăr – cu 10.2 la sută, ulei vegetal – cu 3.6 la sută, fructe proaspete – cu 3.3 la sută, unt – cu 3.1 la sută, lapte și produse lactate – cu 2.7 la sută, pește și conserve din pește – cu 1.8 la sută, produse de morărit și panificație – cu 1.0 la sută. Reduceri de prețuri în comparație cu luna precedentă au fost înregistrate la ouă dietetice – cu 12.0 la sută, carne, preparate și conserve din carne – cu 1.0 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări de prețuri au fost înregistrate la combustibil – cu 4.0 la sută, articole de tutun – cu 3.5 la sută, medicamente – cu 3.0 la sută, articole de cosmetică și parfumerie – cu 1.6 la sută, mobilă – cu 1.1 la sută, ediții tipărite – cu 0.8 la sută. Totodată, reduceri de prețuri s-au înregistrat la încălțăminte, materiale de construcție – cu câte 0.8 la sută fiecare.

În grupul **serviciilor prestate populației** majorări au fost înregistrate la tarifele pentru servicii comunal – locative – cu 6.9 la sută (inclusiv la energia electrică – cu 10.6 la sută, încălzirea centrală – cu 8.7 la sută, gaz din rețea – cu 5.8 la sută), educație și învățământ – cu 1.8 la sută, alimentația publică – cu 1.2 la sută. În același timp, prețurile la serviciile transportului feroviar internațional au scăzut cu 1.7 la sută.

Nivelul inflației în luna februarie 2010 față de luna februarie 2009 a constituit 6.1 la sută, inclusiv la

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor IPC, %

	ianuarie 2010/ decembrie 2009		februarie 2010/ ianuarie 2010	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	2.3	100%	2.1	100%
Produse alimentare	1.1	47.8	0.9	42.9
Mărfuri nealimentare	0.6	26.1	0.5	23.8
Servicii cu plată	0.6	26.1	0.7	33.3

Sursa: BNS și BNM

produsele alimentare – 4.2 la sută, la mărfurile nealimentare – 6.6 la sută și la serviciile prestate populației – 7.2 la sută.

De la începutul anului 2010 prețurile de consum au crescut cu 4.4 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 6.0 la sută, mărfurile nealimentare cu 2.4 la sută și la serviciile prestate populației cu 5.5 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

În luna februarie 2010 **prețurile producției industriale** au crescut față de ianuarie 2010 cu 1.6 la sută. Cele mai mari creșteri au fost consemnate în următoarele activități: fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 7.9 la sută; edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative – cu 3.8 la sută, fabricarea zahărului – cu 3.5 la sută; fabricarea de mașini și echipamente – cu 2.7 la sută; industria metalurgică – cu 2.4 la sută; fabricarea produselor lactate, fabricarea băuturilor alcoolice distilate – cu câte 2.1 la sută fiecare; prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn – cu 1.8 la sută; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 1.2 la sută.

Totodată, au fost consemnate reduceri ale prețurilor în activitățile: producția altor produse din minerale nemetalifere – cu 1.9 la sută; industria chimică – cu 1.3 la sută, producția de articole din cauciuc și din material plastic – cu 1.0 la sută, fabricarea de articole de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor – cu 0.9 la sută.

La energia electrică și termică, gaze și apă prețurile în luna februarie 2010 au crescut față de luna ianuarie 2010 cu 8.0 la sută. În același timp, în industria extractivă prețurile au scăzut cu 1.2 la sută.

În luna februarie 2010 prețurile producției industriale s-au majorat cu 10.3 la sută față de luna februarie 2009, inclusiv în industria prelucrătoare – cu 9.1 la sută, energia electrică și termică, gaze și apă – cu 13.8, iar în industria extractivă prețurile au scăzut cu 1.5 la sută.

Indicele prețurilor producției industriale destinate pieței interne în luna februarie 2010 s-a majorat cu 5.7 la sută față de luna decembrie 2009.

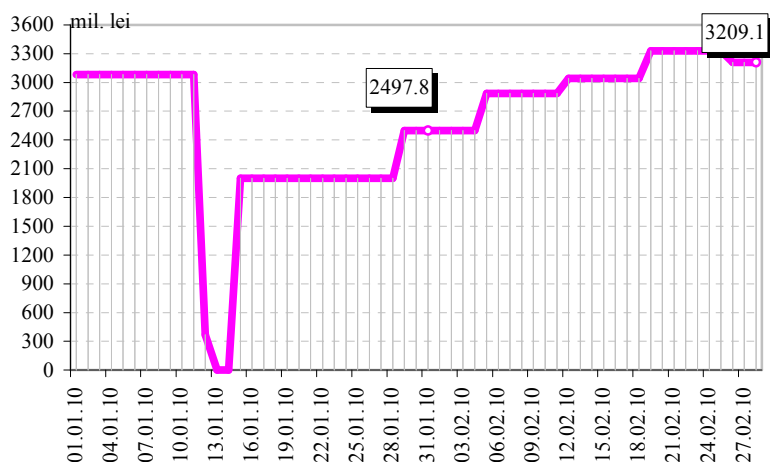
Instrumentele politicii monetare

În luna februarie 2010, în contextul sterilizării excesului de lichiditate pe piața monetară, Banca Națională a Moldovei a continuat emisiunile de certificate (CBN). Concomitent, BNM a asigurat băncilor acces permanent la operațiunile de vărsare a lichidităților pe termen scurt, anunțând săptămânal licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat (VMS) cu rata fixă a dobânzii (rata de bază a BNM) și a acordat împrumuturi pentru creditarea sectorului real al economiei.

Operațiuni de sterilizare

Pe parcursul lunii februarie 2010, ca și în luna precedentă, Banca Națională a Moldovei a desfășurat săptămânal licitații de plasare a certificatelor BNM pe termen de 7 zile, anunțând rata maximă a dobânzii (echivalentă cu rata de bază a BNM). Cererile depuse au fost satisfăcute în volum integral.

Graficul nr. 2. Soldul operațiunilor de sterilizare ale BNM

Pe parcursul perioadei de referință soldul zilnic al operațiunilor de sterilizare a avut valori între 2497.8 și 3329.0 mil. lei (graficul nr. 2). Soldul mediu lunar al CBN în luna februarie a constituit 3014.9 mil. lei, față de 2249.0 mil. lei în luna ianuarie 2010.

Activitatea de creditare

În luna februarie 2010, în baza contractelor de credit dintre Banca Națională a Moldovei și băncile licențiate încheiate în lunile mai – august 2009 (conform cărora băncilor li s-au deschis linii de credit pentru creditarea agenților economici din

sectorul real al economiei), BNM a acordat credite în sumă de 14.3 mil. lei cu rata de bază a BNM de 6.0 la sută anual. Pe parcursul lunii suma creditelor rambursate de bănci a constituit 137.4 mil. lei, inclusiv din creditele acordate pentru creditarea sectorului real al economiei – 127.2 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 10.0 mil. lei și pentru construcția CCL (cooperative de construcție a locuințelor) – 0.2 mil. lei.

La 28 februarie 2010 datoria creditoare a băncilor licențiate față de Banca Națională a Moldovei a constituit 1590.8 mil. lei, fiind reprezentată prin creditele acordate băncilor pentru creditarea sectorului real al economiei – 599.6 mil. lei, pentru protejarea integrității sistemului bancar – 569.9 mil. lei, pentru completarea lichidităților – 400.0 mil. lei și pentru creditarea cooperativelor de construcție a locuințelor (credite acordate în anii precedenți) – 21.3 mil. lei.

La 28 februarie 2010, comparativ cu finele lunii precedente, soldul creditelor acordate băncilor s-a micșorat cu 123.1 mil. lei, sau cu 7.2 la sută.

Operațiuni REPO de cumpărare

Conform graficului plasat pe pagina-web oficială, BNM a anunțat săptămânal licitații REPO de cumpărare a valorilor mobiliare de stat cu termenul de 7 zile cu rata de 6.0 la sută anual. Cereri din partea băncilor n-au fost înregistrate.

Facilitățile permanente

În luna februarie 2010, în condițiile persistenței excedentului de lichiditate, băncile au apelat frecvent la facilitatea de depozit overnight, în timp ce facilitatea de creditare nu a fost solicitată.

Pe parcursul lunii 14 bănci au depus la BNM depozite overnight în sume ce au variat între 291.0 și 1299.0 mil. lei, volumul total al depozitelor fiind de 16567.9 mil. lei. Soldul mediu zilnic al depozitelor overnight în luna analizată a constituit 725.9 mil. lei, fiind în scădere cu 47.5 la sută față de luna precedentă. Această micșorare a fost condiționată de preluarea operațiunilor de vânzare a certificatelor BNM.

Rezervele obligatorii

Rezervele obligatorii în MDL aferente perioadei de urmărire a mijloacelor atrase 6–20 februarie 2010, menținute de bănci în perioada 21 februarie – 5 martie 2010, s-au cifrat la 1075.1 mil. lei, fiind în scădere cu 9.7 mil. lei, sau cu 0.9 la sută față de perioada de urmărire 6–20 ianuarie 2010, menținute de către bănci în perioada 21 ianuarie – 5 februarie 2010.

Rezervele obligatorii în VLC la 28 februarie 2010 au constituit 42.3 mil. USD și 48.0 mil. EUR, fiind în creștere cu 1.0 la sută și, respectiv, cu 2.8 la sută în scădere față de finele lunii precedente.

Evoluția rezervelor obligatorii în MDL și VLC a fost influențată de mărirea mijloacelor atrase în valutele respective.

Ratele dobânzilor

Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, luând în considerație evoluția indicatorilor monetari și macroeconomici, inclusiv a nivelului inflației, în ședința din 28 ianuarie 2010 a aprobat ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale BNM (se aplică începând cu 2.02.2010):

- ***rata de bază*** aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt – 6.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale);
- rata la creditele overnight – 9.0 la sută anual (în creștere cu 1.5 puncte procentuale);
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 3.0 la sută anual (în creștere cu 1.0 puncte procentuale).

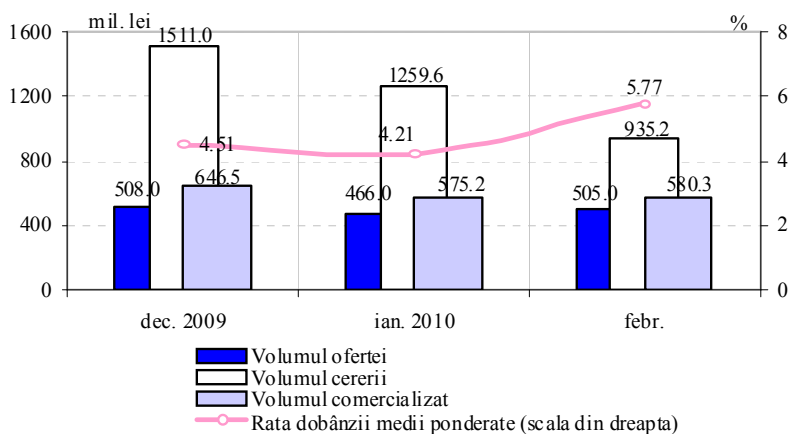
Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) – 6.0 la sută anual (în creștere cu 1.0

puncte procentuale).

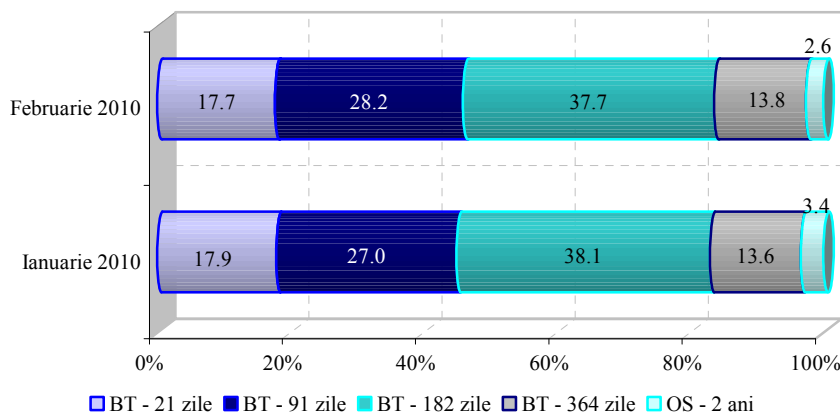
Pietele financiare

În luna februarie 2010 Ministerul Finanțelor a propus pe **piața primară** a valorilor mobiliare de stat (VMS) o ofertă mai mare decât în luna precedentă, însă intervențiile BNM pe piața monetară în vederea sterilizării

Graficul nr. 3. Totalul licitațiilor de comercializare a VMS pe piața primară

Graficul nr.4. Structura VMS comercializate pe piața primară, %

Tabelul nr. 2. Ratele medii ponderate nominale și efective ale dobânzii la valorile mobiliare de stat (%)

		BT 21 zile	BT 91 zile	BT 182 zile	BT 364 zile	OS 2 ani
Ianuarie 2010	Rata nominală	2.59	3.43	4.55	5.89	-
	Rata efectivă	2.62	3.47	4.60	5.89	6.51
Februarie 2010	Rata nominală	4.70	4.79	6.56	7.18	-
	Rata efectivă	4.81	4.88	6.68	7.18	6.03

dobânziilor la titlurile plasate (tabelul nr. 2).

excesului de lichiditate au condus la diminuarea cererii pentru VMS, care a însumat 935.2 mil. lei, comparativ cu 1259.6 mil. lei în luna precedentă. Volumul comercializat s-a cifrat la 580.3 mil. lei, cu 5.1 mil. lei în creștere față de perioada de comparație. Oferta a fost plasată în proporție de 114.9 la sută. (graficul nr. 3).

În luna februarie 2010 comparativ cu luna ianuarie 2010 volumul valorilor mobiliare de stat procurate de către investitorii nebankari au scăzut de la 36.1 până la 33.4 mil. lei, diminuându-se, respectiv, și ponderea acestora în volumul total comercializat pe piața primară – de la 6.3 până la 5.8 la sută.

Termenul mediu ponderat de circulație al VMS emise în luna februarie s-a diminuat de la 170 până la 166 de zile, structura titlurilor emise în profilul scadențelor menținându-se aproximativ la nivelul lunii precedente.

Cotele majoritare în VMS comercializate în luna februarie le-au deținut în continuare titlurile cu scadența de 6 și 3 luni.

Rata medie ponderată nominală la bonurile de trezorerie plasate pe piața primară în perioada de referință a înregistrat 5.77 la sută anual, față de 4.21 la sută anual în luna ianuarie 2010.

Scăderea cererii pentru VMS oferite la licitații, precum și modificarea dobânzilor la instrumentele de politică monetară a BNM a condiționat creșterea ratelor

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

La 28 februarie 2010 datoria statului față de Banca Națională a Moldovei sub formă de valori mobiliare de stat în portofoliul BNM nu s-a modificat comparativ cu luna ianuarie 2010, constituind 2213.4 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Valorile mobiliare de stat obținute în portofoliul propriu al BNM, ca rezultat al reemisiunilor efectuate în luna de raportare, au avut scadența de 91 zile. Ratele dobânzilor la titlurile emise au variat între 3.48 și 6.27 la sută anual. Rata medie ponderată a dobânzii la VMS deținute în portofoliu la 28 februarie 2010 a înregistrat nivelul de 3.64 la sută anual, cu 0.1 puncte procentuale în diminuare față de nivelul consemnat la finele lunii ianuarie 2010. Scadența medie a valorilor mobiliare de stat din portofoliu în ultima zi a lunii de referință s-a menținut la nivelul lunii precedente, 45 de zile.

Depozite plasate la Banca Națională a Moldovei

La 28 februarie 2010 soldul depozitelor plasate de către Ministerul Finanțelor la BNM a totalizat 72.0 mil. lei, majorându-se comparativ cu sfârșitul lunii precedente cu 2.0 mil. lei.

În luna februarie 2010 Ministerul Finanțelor a plasat la BNM depozite în sumă de 7.0 mil. lei, iar suma depozitelor restituite a constituit 5.0 mil. lei.

Rata medie ponderată la depozitele în sold la 28 februarie 2010 a constituit 13.28 la sută anual, în diminuare cu 0.48 puncte procentuale față de finele lunii precedente.

Termenul mediu al depozitelor în sold a fost de 282 zile, în creștere cu 6 zile comparativ cu finele lunii ianuarie 2010.

Activitatea băncilor pe piața monetară

În luna februarie 2010 volumul tranzacțiilor pe piața interbancară a constituit 18.0 mil. lei, în scădere cu 4.0 mil. lei față de luna anterioară.

Pe piața interbancară a creditelor/depozitelor în luna gestionară au avut loc 2 tranzacții de acordare a creditelor în sumă totală de 15.0 mil. lei. Rata medie a dobânzii la aceste tranzacții a constituit 7.0 la sută anual, termenul mediu ponderat fiind de 30 zile.

În luna februarie 2010 volumul total al tranzacțiilor de vânzare-cumpărare cu VMS *pe piața secundară* a însumat 3.0 mil. lei, toate operațiunile fiind de tip bancă-bancă.

Preferințele participanților pieței secundare au fost concentrate asupra VMS cu scadențele de la 91 până la 182 zile.

Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS tranzacționate pe piața secundară în luna februarie 2010 a înregistrat 3.78 la sută, termenul mediu ponderat până la scadență constituind 102 zile.

Ratele de referință pe piața interbancară la sfârșitul lunii februarie 2010 au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBID de o săptămână – 2.34 la sută anual și CHIBOR de o săptămână – 5.65 la sută anual.

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie¹ s-a micșorat cu 33.2 mil. lei (0.1 la sută) față de finele lunii ianuarie 2010, constituind 23614.9 mil. lei la sfârșitul lunii februarie 2010. Această evoluție s-a datorat scăderii soldului

¹ Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului.

creditelor acordate în moneda națională cu 24.2 mil. lei (0.2 la sută), precum și a soldului creditelor în valută străină (exprimate în MDL) – cu 9.0 mil. lei (0.1 la sută).

Diminuarea soldului **creditelor în MDL** s-a produs ca urmare a scăderii soldurilor creditelor acordate sectorului privat cu 59.5 mil. lei (0.7 la sută) și altor organizații care practică unele operațiuni financiare – cu 6.3 mil. lei (0.7 la sută), în timp ce soldurile creditelor acordate întreprinderilor de stat și persoanelor fizice au crescut, respectiv, cu 18.5 mil. lei (8.2 la sută) și cu 23.1 mil. lei (0.6 la sută).

Tabelul nr. 3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	23884.1	13202.3	10681.8	1777.2	964.8	18.63	812.4	10.58
Ianuarie 2010	23648.1	13171.2	10476.9	938.6	560.9	17.03	377.7	10.67
Februarie	23614.9	13147.0	10467.9	1189.4	619.2	17.78	570.2	10.37

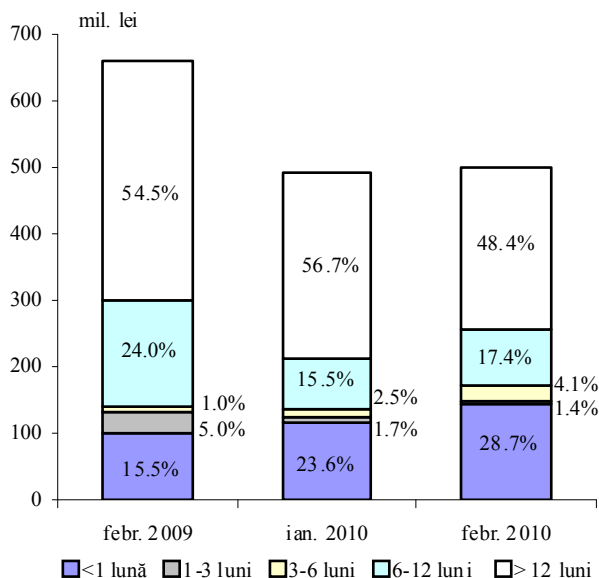
Soldul **creditelor în valută străină** a înregistrat o micșorare determinată de reducerea soldurilor creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare cu 11.3 mil. lei (1.3 la sută),

sectorului privat – cu 9.7 mil. lei (0.1 la sută) și întreprinderilor de stat – cu 1.1 mil. lei (1.4 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate persoanelor fizice a crescut cu 13.1 mil. lei (1.6 la sută).

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 817.5 mil. USD, micșorându-se cu 18.7 mil. USD (2.2 la sută) față de luna ianuarie 2010.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna februarie 2010 a constituit 619.2 mil. lei, majorându-se cu 58.3 mil. lei, sau cu 10.4 la sută față de luna precedentă.

Graficul nr. 5. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 80.8 la sută.

Cele mai solicitate de către persoanele juridice au fost creditele cu termene de peste 12 luni, fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 16.87 la sută în volum de 242.2 mil. lei. Ponderea acestora în volumul total al creditelor în moneda națională acordate persoanelor juridice a constituit 48.4 la sută, fiind în descreștere cu 8.3 puncte procentuale față de luna ianuarie 2010. În același timp, volumul creditelor cu termene de până la 1 lună a crescut cu 28.0 mil. lei, iar ponderea acestora s-a majorat cu 5.1 puncte procentuale, până la nivelul de 28.7 la sută din total (graficul nr. 5).

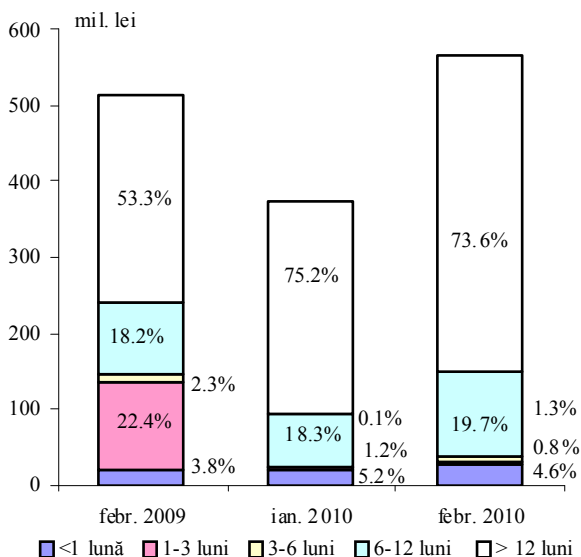
În luna februarie 2010 **rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională** s-a majorat cu 0.75 puncte procentuale, până la nivelul de 17.78 la sută, ca rezultat al creșterii ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice cu 0.54 puncte procentuale, până la nivelul de 16.89 la sută. În același timp, rata medie la creditele

acordate persoanelor fizice s-a micșorat cu 0.23 puncte procentuale, până la nivelul de 21.52 la sută.

Volumul **creditelor în valută străină** acordate persoanelor juridice a constituit 564.7 mil. lei (echivalentul a 44.3 mil. USD), majorându-se cu 14.1 mil. USD față de luna ianuarie 2010. În componența acestora, creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (73.6 la sută din total, micșorându-se cu 1.6 puncte procentuale față de nivelul lunii ianuarie 2010), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.30 la sută (graficul nr. 6). Totodată, o tendință de creștere mai accentuată au manifestat creditele acordate cu

termene de la 6 până la 12 luni, a căror pondere s-a majorat cu 1.4 puncte procentuale, alcătuind 19.7 la sută din total.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice a scăzut cu 0.31 puncte procentuale față de luna precedentă, constituind 10.30 la sută în luna februarie 2010.

La finele lunii februarie 2010 **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 24150.9 mil. lei, micșorându-se cu 149.3 mil. lei (0.6 la sută) față de luna precedentă, ca rezultat al scăderii depozitelor în moneda națională cu 157.8 mil. lei (1.3 la sută), în timp ce soldul depozitelor în valută străină a crescut cu 8.5 mil. lei (0.1 la sută).

Soldul depozitelor la vedere a constituit 6821.5 mil. lei, micșorându-se cu 707.5 mil. lei față de luna ianuarie 2010 și reprezentând 28.3 la sută din soldul total al depozitelor.

Soldul depozitelor la termen a însumat 17329.4 mil. lei, majorându-se cu 558.2 mil. lei (3.3 la sută).

Tabelul nr. 4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2009	16676.9	7733.9	8943.0	3695.5	1855.3	9.79	1840.2	3.81
Ianuarie 2010	16771.2	7840.4	8930.8	2862.0	1480.0	9.70	1382.0	3.59
Februarie	17329.4	8059.1	9270.3	3220.5	1537.4	8.45	1683.1	3.63

Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 8059.1 mil. lei la sfârșitul lunii februarie 2010, majorându-se cu 218.7 mil. lei (2.8 la sută) față de luna precedentă, ca urmare a creșterii soldului depunerilor în MDL ale persoanelor fizice cu 273.9 mil. lei

(4.2 la sută), în timp ce soldul depozitelor agenților economici s-a redus cu 55.2 mil. lei (4.4 la sută).

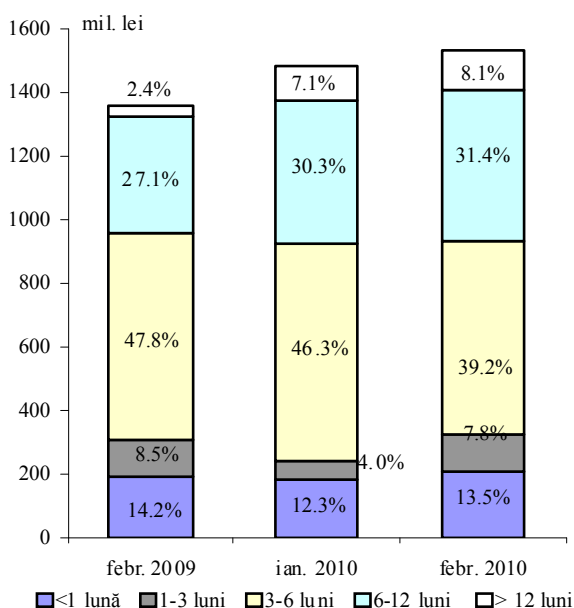
Soldul depozitelor la termen în valută străină a sporit cu 339.5 mil. lei (3.8 la sută), constituind 9270.3 mil. lei.

Volumul depozitelor atrase la termen în MDL în luna februarie 2010 a constituit 1537.4 mil. lei, fiind cu 57.4 mil. lei superior celui din luna ianuarie 2010. Această majorare a fost determinată de creșterea volumului depozitelor atrase de la persoanele juridice cu 170.9 mil. lei (56.7 la sută), în timp ce depozitele atrase de la persoanele fizice s-au diminuat cu 113.5 mil. lei (9.6 la sută).

Ponderea depozitelor atrase la termen în moneda națională ale persoanelor fizice s-a diminuat de la 79.6 la sută în luna ianuarie 2010 până la 69.3 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii de raportare.

În luna februarie 2010 depunerile cu termene de la 3 până

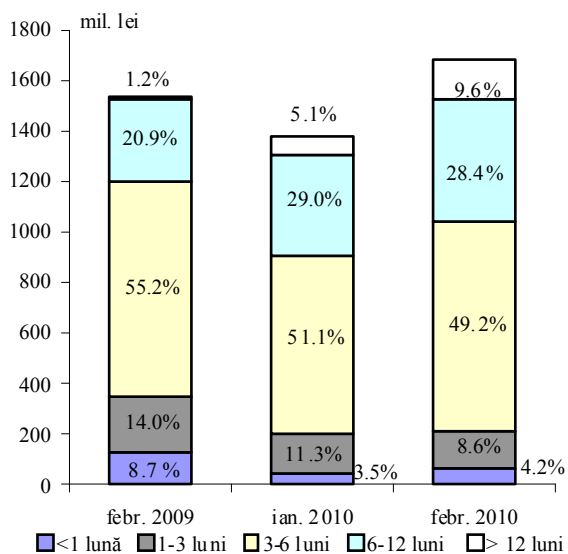
Graficul nr. 7. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

la 6 luni au constituit 39.2 la sută din total (în descreștere cu 7.1 puncte procentuale), deținând în continuare ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. În același timp, ponderea depunerilor cu termene de la 1 lună până la 3 luni s-a majorat cu 3.8 puncte procentuale, constituind 7.8 la sută din totalul depozitelor atrase (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL s-a micșorat pe parcursul lunii februarie 2010 cu 1.25 puncte procentuale, constituind 8.45 la sută anual (4.49 la sută – pentru persoanele juridice și 10.21 la sută – pentru persoanele fizice, în comparație cu 5.17 și 10.86 la sută, respectiv, în luna ianuarie 2009).

Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

În perioada de gestiune volumul atras al **depozitelor la termen în valută străină** a constituit 1683.1 mil. lei (echivalentul a 132.1 mil. USD), majorându-se cu 301.1 mil. lei (21.8 la sută) din contul creșterii depunerilor persoanelor juridice cu 163.7 mil. lei, sau de 2.5 ori și a celor ale persoanelor fizice – cu 137.4 mil. lei, sau cu 10.8 la sută.

În luna februarie 2010 s-a consemnat o majorare a ponderii depunerilor cu termene de peste 12 luni (cu 4.5 puncte procentuale, până la nivelul de 9.6 la sută din total), odată cu diminuarea mai accentuată (cu 2.7 puncte procentuale față de luna ianuarie 2010) a ponderii depunerilor cu termene de la 1 până la 3 luni, care au alcătuit 8.6 la sută din total (graficul nr. 8).

În perioada de raportare **rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină** s-a situat la nivelul de 3.63 la sută (3.94 la sută pentru persoanele juridice și

3.57 la sută pentru persoanele fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

Baza monetară² s-a micșorat în luna februarie 2010 cu 2.1 la sută (225.1 mil. lei), până la 10698.6 mil. lei. Factorul principal care a determinat diminuarea bazei monetare a fost reducerea *activelor externe nete* ale BNM cu 741.6 mil. lei (4.5 la sută), generată de predominarea operațiunilor de vânzare a valutei străine de către Banca Națională a Moldovei pe piața valutară internă. Totodată, în perioada gestionară *activele interne nete* ale BNM au crescut cu 516.5 mil. lei (9.4 la sută), ca urmare a majorării creditului intern cu 401.9 mil. lei, sau cu 11.1 la sută (inclusiv a cererilor de plăți față de Guvern cu 353.2 mil. lei și a cererilor de plăți ale Băncii Naționale a Moldovei față de bănci – cu 48.7 mil. lei).

Banii în circulație³ s-au redus de la 8471.1 mil. lei în luna ianuarie 2010 până la 8330.5 mil. lei în luna februarie 2010.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a majorat de la 77.5 la sută în luna ianuarie 2010 până la 77.9 la sută în luna februarie 2010. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a micșorat de la 22.5 până la 22.1 la sută, respectiv.

² Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

³ Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, exclusiv numerarul în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

Masa monetară M2⁴ pe parcursul perioadei gestionare s-a micșorat cu 298.4 mil. lei, sau cu 1.4 la sută, până la 20513.4 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3⁵** s-a redus cu 289.9 mil. lei, sau cu 0.9 la sută și a constituit 32482.7 mil. lei la sfârșitul lunii februarie 2010 (tabelul nr. 5).

Micșorarea indicatorului M2 a fost determinată de diminuarea soldului numerarului în circulație cu 140.6 mil. lei (1.7 la sută) și a soldului depozitelor

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

	Dec. 2009	Ponderea %	Ian. 2010	Ponderea %	Febr. 2010	Ponderea %	Creșterea %
MASA MONETARĂ (M3)	32684.37	100.0	32772.54	100.0	32482.65	100.0	-0.9
MASA MONETARĂ (M2)	20942.03	64.1	20811.79	63.5	20513.36	63.2	-1.4
BANI ÎN CIRCULAȚIE	8848.98	27.1	8471.11	25.9	8330.50	25.6	-1.7
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	4357.80	13.3	4499.08	13.7	4122.53	12.7	-8.4
- ale persoanelor juridice	3069.52	9.4	3191.16	9.7	2961.78	9.1	-7.2
- ale persoanelor fizice	1288.28	3.9	1307.92	4.0	1160.75	3.6	-11.3
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	7733.91	23.7	7840.39	23.9	8059.11	24.8	2.8
- ale persoanelor juridice	1302.63	4.0	1260.25	3.8	1205.03	3.7	-4.4
- ale persoanelor fizice	6431.28	19.7	6580.14	20.1	6854.08	21.1	4.2
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	11742.34	35.9	11960.75	36.5	11969.29	36.9	0.1
- ale persoanelor juridice	2852.00	8.7	2933.38	9.0	2943.28	9.1	0.3
- ale persoanelor fizice	8890.34	27.2	9027.37	27.5	9026.01	27.8	-0.02
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	1.34	0.0	1.21	0.0	1.22	0.0	0.8

în moneda națională – cu 157.8 mil. lei (1.3 la sută). Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au majorat cu 8.5 mil. lei (0.1 la sută). Exprimate în USD, acestea au constituit 934.8 mil. USD, cu 19.9 mil. USD inferior nivelului lunii precedente. Pondere depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3) s-a majorat de la 36.5

la sută în luna ianuarie 2010 până la 36.9 la sută în luna februarie 2010.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 1.5 mil. USD, totalizând 1336.5 mil. USD. În componența acestora rezervele internaționale nete ale BNM s-au redus cu 24.9 mil. USD, iar rezervele băncilor au crescut cu 26.4 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar în luna februarie 2010 au însumat 1889.1 mil. USD, majorându-se cu 24.0 mil. USD față de luna precedentă. **Rezervele externe ale BNM** au crescut cu 0.9 mil. USD, până la nivelul de 1465.3 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 552.6 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 178.5 mil. USD⁶.

Activele interne nete ale sistemului bancar au scăzut cu 107.7 mil. lei (0.7 la sută). În luna februarie 2010 cererile de plăți față de Guvern ale sistemului bancar au crescut cu 318.3 mil. lei (22.9 la sută).

Piata valutară

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a depreciat de la 12.3720 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna ianuarie 2010 până la 12.7458 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna februarie 2010 (graficul nr. 9).

Cursul oficial al leului moldovenesc s-a depreciat de la 12.5518 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la începutul lunii februarie 2010 până la 12.8042 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 17.6519 lei moldovenești pentru 1 euro în luna ianuarie 2010 până la 17.4382 lei moldovenești pentru 1 euro în luna

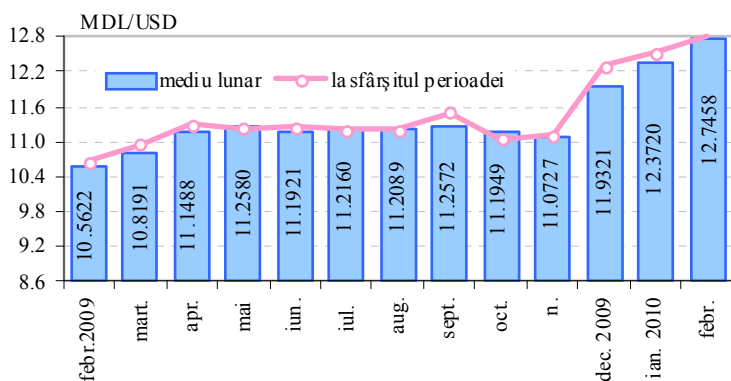
⁴ Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

⁵ Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

⁶ inclusiv dobânda calculată

februarie 2010. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 17.5292 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 17.2792 lei moldovenești pentru 1 euro.

Graficul nr.9. Cursul de schimb MDL/USD

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a depreciat de la 0.4128 lei pentru 1 rublă rusească în luna ianuarie 2010 până la 0.4225 lei pentru 1 rublă rusească în luna februarie 2010. La începutul lunii gestionare cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4135 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4262 lei pentru 1 rublă rusească.

Cursurile de schimb al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA, euro și rubla rusească la casele de schimb valutar au

reflecat aceeași tendință ca și cursul oficial al monedei naționale în raport cu aceste valute.

La finele lunii februarie 2010 în comparație cu finele lunii decembrie 2009 leul moldovenesc s-a depreciat față de dolarul SUA în termeni nominali cu 3.94 la sută (cotare indirectă⁷), iar în termeni reali s-a apreciat cu 0.09 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna februarie 2010 a constituit echivalentul a 100.6 mil. dolari SUA, majorându-se cu 41.7 mil. dolari SUA față de luna precedentă (în luna ianuarie 2010 acest indicator s-a cifrat la 58.9 mil. dolari SUA). Pe parcursul perioadei de referință rulajul tranzacțiilor efectuate de către Banca Națională a Moldovei pe piața interbancară a constituit 39.3 mil. dolari SUA, fiind în creștere față de luna precedentă cu 32.4 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în luna februarie 2010 pe piața valutară internă a însumat echivalentul a 626.3 mil. dolari SUA, majorându-se cu 20.7 la sută comparativ cu luna precedentă (echivalentul a 518.8 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL ale principalelor valute străine pe piața valutară internă au constituit echivalentul a 292.5 mil. dolari SUA și vânzările – echivalentul a 333.8 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă, în luna februarie 2010 cumpărările și vânzările au crescut cu 15.5 și 25.7 la sută, respectiv.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 57.2 la sută, în euro – 39.4 la sută, în ruble rusești – 3.0 la sută, în lei românești – 0.3 la sută și în hrivne ucrainene – 0.1 la sută. Comparativ cu luna ianuarie 2010, în luna de raportare ponderea rulajului în dolari SUA s-a majorat cu 2.6 puncte procentuale, iar cea a rulajului în euro s-a diminuat cu 1.8 puncte procentuale.

La 28 februarie 2010 stocul datoriei aferente creditelor recepționate de la FMI a constituit 116.3 mil. DST⁸ (echivalentul a 177.9 mil. dolari SUA), majorându-se cu 19.1 mil. DST comparativ cu sfârșitul lunii ianuarie 2010 (97.2 mil. DST, echivalentul a 151.4 mil. dolari SUA), ca urmare a tragerii efectuate de către BNM la 2 februarie 2010 a sumei de 20.0 mil. DST (echivalentul a 31.0 mil. dolari SUA) acordate de către FMI în cadrul facilității de finanțare extinsă (EFF).

La 28 februarie 2010 stocul datoriei externe private supuse notificării la Banca Națională a Moldovei (inclusiv arieratele de dobândă) a constituit echivalentul a 1224.2⁹ mil. dolari SUA, diminuându-se cu 16.1

⁷ Dolari SUA pentru un leu moldovenesc

⁸ Drepturi Speciale de Tragere

⁹ Sursa DMFAS 5.3 la data de 13.03.2010

mil. dolari SUA în comparație cu stocul de la finele lunii ianuarie 2010 (echivalentul a 1240.3⁹ mil. dolari SUA).